

Dohoda o Turóvu funguje a pomáhá regionu, shodly se česká a polská ministryně životního prostředí



13. 06. 2022 16:27

Dnes zasedly ministryně životního prostředí ČR Anna Hubáčková (za KDU-ČSL) a ministryně životního prostředí a ochrany klimatu Anna Moskwová spolu s hejtmánem Libereckého kraje Martinem Půtou (za SLK), maršálkem Dolnoslezského vojvodství Cezary Przybylskim a zástupci místních samospráv k jednání Společné česko-polské komise, která vznikla na základě Dohody o spolupráci k řešení vlivů těžební činnosti v povrchovém hnědouhelném dole Turów. Historicky první zasedání Společné komise ukázalo, že obě strany plní své úkoly, které jim ukládá společná dohoda uzavřená mezi Českem a Polskem v únoru letošního roku. Na jednání obě strany představily dosud splněné úkoly, přípravu Fondu malých projektů, která má pomáhat obcím. Na zasedání se vedla i debata o Strategii spravedlivé transformace regionu.

„Stručně řečeno, všechny úkoly, které nám zatím smlouva ukládá, obě strany plní. Dohodli jsme se na umístění technického místa měření hluku z dolu a máme i první data měření. Stejně tak jsme rozhodli o umístění nových stanic pro měření znečištění ovzduší. Proběhla i první kontrolní návštěva českých expertů přímo v dole a dostali jsme první data o měření podzemní vody. Víme, jak probíhá budování podzemní bariéry, který má zamezit strhávání vody na české straně hranice, známe data z měřicích vrtů,“ shrnuje jednání ministryně Anna Hubáčková.

Komise se zabývala především informacemi o aktuálním stavu podzemní bariéry a přípravy monitorovacích vrtů. Tato bariéra má být hotová do konce června 2022, poté budou rok pořizována pravidelná měření, která mají prokázat její funkčnost. Tu prokážou pravidelné čtvrtletní monitoringy hladiny podzemní vody. V případě, že po dokončení stavby podzemní bariéry nezačne nejpozději do 30. 6. 2023 stoupat či alespoň nepřestane klesat hladina podzemních vod ve vybraných vrtech, nebude možné, aby těžba postoupila za hranici plánovanou Polskem pro rok 2023.

„Za toto historicky první setkání společné komise jsem velmi rád. Jeho výsledkem je potvrzení toho, že polská strana dodržuje Dohodou stanovené podmínky, jako je třeba dokončení filtrační stěny,

kterou nyní čeká zkušební zatěžkávací režim. Společně jsme se shodli na prvních záměrech ve Fondu malých projektů. Brzy začnou práce na nových projektech o zadržování vody v krajině z tohoto Fondu. Za všechny mohu nyní zmínit záměry o přípravách lesoparků, alejí, rybníků nebo vodní přehrážky na Frýdlantsku a Hrádecku," uvedl hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

"Osobně jsem moc rád, že se už po 4 měsících po podepsání dohody ukázalo, jak posouváme na každé straně své úkoly vpřed. Předáváme data podle plánu, hledáme řešení pro transformaci společného regiony trojzemí a Fond malých projektů bude po prázdninách vyhlášen," řekl radní pro životní prostředí a zemědělství Libereckého kraje Václav Židek.

"První vodohospodářské akce v regionu dotčeném těžbou jsou před svým začátkem. Úplně první s vodoprávním povolením je úpravna vody v Machníně, kterou zajišťuje Severočeská vodárenská společnost (SVS). Stejně jako přivaděče z Machnína přes obec Pekařka na Uhelnou," sdělil Josef Horinka, starosta města Hrádek nad Nisou a člen představenstva společnosti SVS. "Město Hrádek nad Nisou je připraveno žádat na Státní fond životního prostředí o dotaci. Nyní ještě čekáme na rozhodné stanovisko Severočeských vodovodů a kanalizací."

Fond malých projektů zřizuje Liberecký kraj a Dolnoslezské vojvodství. Česká i polská strana do něj každý rok přispívá shodně 250 tisíc euro. Jeho prostřednictvím budou financovány místní a regionální projekty v oblasti životního prostředí. O financování můžou žádat subjekty z obou států. Projekty bude posuzovat hodnotící komise složená ze stejného počtu zástupců Libereckého kraje a Dolnoslezského vojvodství, příkladem vhodných projektů jsou např. projekty na zadržování vody v krajině (budování mokřadů, tůní) či výsadba dřevin. Do Fondu budou strany přispívat po celou dobu trvání těžby.